

Stara gradska Vjećnica

Neposredno uz obalu rijeke Save, u samom srcu grada smještena je zgrada gradske Vjećnice. Objekat je sagrađen u periodu austrougarske vlasti 1896. godine, u pseudomađarskom stilu. Uz gradsku Vjećnicu postoji još i hotel Kajzer na čijoj lokaciji se sada nalazi Zavičajni muzej Gradiška. Zgrada predstavlja karakterističan primjer graditeljskog kulturno-istorijskog nasljeđa, pa je u tom smislu proglašena nacionalnim spomenikom BiH. Vjećnica je sve do 2007. godine služila za potrebe gradske uprave, a sada je u procesu rekonstrukcije i služiće za smještaj ustanova iz oblasti kulture.

Istorijat

Prva naselja na prostoru gdje se danas nalazi Gradiška vezuju se za period prije 4000 godina, a gradiško naselje nizvodno uz Savu, Donja Dolinu je bilo značajan privredno-trgovački centar Jugoistočne Europe prije 3000 godina. U doba Rimljana na ovom prostoru se spominje mjesto Servitum, čije se postojanje može pratiti od II do VI vijeka nove ere. Međutim, prvi put se kao mjesto prelaza preko Save značivo pomjenjuje naziv **Alsogradisca 1295. godine**, a nešto kasnije i **Gradišci Brod**. U periodu od 1536. do 1878. godine Gradiška je, izuzev kraćih prekida, bila pod turskom vlašću. Evlja Čelebića oko 1660. god. spominje u Gradišći palanku (drvnu tvrđavu), a 1767. god. je izgrađeno kameno utvrđenje koju su Turci zvali Berbir. Zbog položaja na granici, između dviju imperija, tu su vodile česte borbe sve do 1878. god. kada je Austro-Ugarska preuzeila vlast. Smatra se da je tada došlo do vidljivijeg razvoja Gradiške. Graditeljsko nasljeđe iz tog perioda odiše otmjenšću i elegancijom sa tragovima dviju kultura - orientalne i zapadne, a državnem planu je bilo oko 30 prospektnih i kulturnih društava, tako da su mnogi tada Gradišku nazivali Mali Beograd. Poslije Prvog svjetskog rata, Gradiška u okviru nove države ostaje prvenstveno agrarno područje, a poslije Drugog svjetskog rata, Gradiška doživljava privredni prosperitet, što se naročito ogleda nakon sedamdesetih godina prošlog vijeka kroz ubrzanje procesa urbanizacije i industrializacije. Danas Gradiška spada među razvijene opštine u Republici Srpskoj i trenutno je u procesu za dobijanje statusa grada u RS.

Planina Kozara

Planina Kozara se nalazi na sjeverozapadnom dijelu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, između rijeke Vrbas na istoku i Une na zapadu, te Save, na sjeveru kao i Sane i Gomjenice na jugu. Svojim obročnicima rasprostire se na prostoru dužine oko 70km i širine do 30km, kome gravitira oko pola miliona stanovnika nastanjenih u sedam opština među kojima je i opština Gradiška.

Kozara je dinarska planina sa najvišim vrhom Lisina 978 metara, sa umjerenom kontinentalnom klimom, dinamičnim reljeffom, prekrasnim pejzažima, brojnim rijekama i potocima, velikim brojem sunčanih dana i snježnim pokrivačem u prosjeku 5 mjeseci. Jedinstvena je vazdušna banja, puna listopadnih i crnogoričnih šuma, od kojih se šume jela i bora ovdje pojavljuju na najnižoj nadmorskoj visini na Balkanu od oko 200 metara. Sve ovo pruža izvanredne uslove za razvoj zdravstvenog, rekreativnog, zimskog i ostalih vidova turizma.

Kozara je bogata brojnim istorijskim znamenitostima, manastirima, crkvama i arheološkim nalazištima, a ljepe centralnog dijela Kozare su zaštićene 1967. godine proglašenjem Nacionalnog parka, površine oko 3500 ha u kome su memorijalna zona i spomenik na Mirkovici podignuti u znak sjećanja na čuvenu Kozarsku epopeju.

Gradišci pripadaju sjeveroistočni obronci Kozare, gdje se izdvajaju veća naseljena mjesta G. Podgradići i Turjak, sa arh.

nalazišta Vrbaški grad i Manastirište i pogodnim destinacijama

za seoski turizam. Tu je smješteno i bajkovito izletište Subotići gdje se planira izgradnja planinarskog doma i većeg turističko-rekreativnog centra. Ovdje ćemo

naći desetine starih autotih sorti trešnja koje su simbol Subotića i ovog dijela Kozare, a tu i s domaće sorte jabuka, krušaka, šljiva, kestenja i dr. Oko Subotića

je uređeno i markirano oko 80km staza za pješačenje i vožnju biciklom, a ove staze se dalje uvezuju sa živopisnim prostorima susjedne manje planine Prosara i

kozarskim opštinskim Dubica, Kostajnica, Novi Grad, Prijedor, Banja Luka i dr.

Kalendari značajnijih manifestacija

Dani zime na Kozari januar, podrška Prijedoru

Zdravofest april

Izložba mozaika i kolajeva Metamorfoze, jul

Međunarodni muzički festival Kozars, jul

Likovna izložba i kolonije, april/avgust

Međunarodni festival folkloru i revija narodne nošnje, septembar

Wine me up izložba vina, jul

Biciklijada, maj

Gradisko ljeto, jun, jul, avgust

Etno manifestacije

POTKOZARSKO POSJEDLO

Dani dijaspole Dubrave, jul

Rogoljska žetva, jul

Šparaprijada D. Podgradići, jul

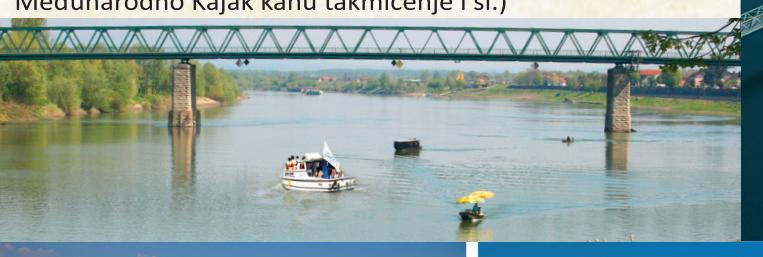
Prvenstvo RS u sportskom ribolovu, jul

Zdravomed, oktobar

Zimski grad, decembar - januar

Rijeka Sava

Protoci sjevernim obodom Opštine u dužini 58,78 km i prirodna je granica između dvije države Hrvatske i BiH. Najznačajnija pritoka je Jablanica sa vodotocima Vrbaška, Lubina i Jurkovica. Na Savi se zagovara izgradnja turističkih sadržaja na koji će povezati grad sa rijekom (splavovi, ugostiteljski objekti, vodenice, nekad je bilo 12), zatim izgradnja marine, podrska razvoju nautičkog turizma i sportova na vodi (sadašnji Kajak klub). Posebno ističemo pomenuto sojeničko naselje od prije 3000 godina, Donju Dolinu, čije aktiviranje znači preporod turizma u Gradišci. Gradiška je već prepoznata i kao ribolovna regija koja sa susjednim opština i većim pritokama rijeke Save (Una, Vrbas) predstavlja omiljeno odredište ribolovaca iz regije i svijeta, što je doprinijelo, između ostalog, organizaciji brojnih manifestacija na rijeci Savi (Zdravofest, Prvenstvo RS u sportskom ribolovu, Međunarodni Kajak kanu takmičenje i sl.).

Dobro došli u Gradisku

Bogatstvo Potkozarija i Ljevečka polja

Jabuka kao simbol Gradiške

Gradiška godinama važi kao jedna od vodećih opština u Republici Srpskoj u proizvodnji žita, zatim u stočarstvu, u proizvodnji mlijeka i mesa, a ovde posebno ističemo da je Gradiška veliki proizvođač voća i povrća, od čega je jabuka na prvom mjestu kada se radi o simbolu Gradiške. Zadnjih godina se intenzivira voćarska i povrćarska proizvodnja tako da danas imamo preko 2000 ha pod voćem i oko 1000 ha pod povrćem. Ove površine daju preko 100 000 tona gotovih proizvoda što predstavlja oko 40% ukupne proizvodnje u RS odnosno BiH, s tim što je udio voćarske proizvodnje, prvenstvene jabuke još veći i dostiže 65%. Ovo govori da je Gradiška regionalni i republički lider u uzgajaju i proizvodnji voća i povrća, što doje brojne pogodnosti za razvoj agroturizma, ruralnog, gastro i drugih vidova turizma.

Od 64 opštine u RS, Gradiška zauzima sljedeća mesta:

1. mjesto	Proizvodnja VOĆA I POKRVAČA, posebno JABUKA
1. mjesto	Proizvodnja MLJUKE
2. mjesto	Proizvodnja ŽITA
2. mjesto	Proizvodnja MESA

Dani voća Potkozarije

Trnovacka pecina

Zlatni pehar gostoljubivosti

Gradiška jesen i druge manifestacije, septembar

Motorija Gradiška

Kino-film CACIB i CAC

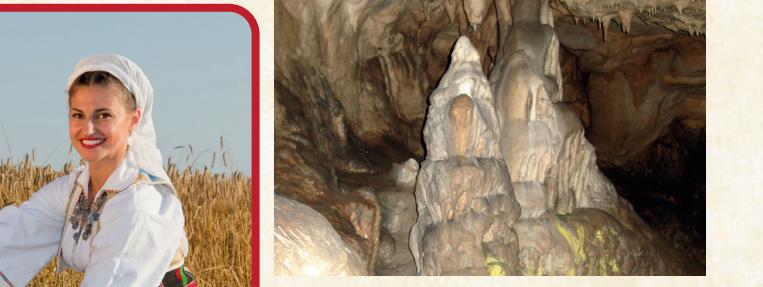
Izletište Jezero Laminci

Izletište „Jezero“ nalazi se u turističkom kompleksu Jezero Laminci. Od centra grada udaljeno je 8 km i smješteno u naselju Sredani Laminci. Kompleks sačinjavaju objekat sa 6 soba udobno opremljenih sa ukupno 16 ležajevima, restoranom i kafe barom, teniski i odbojkaški tereni, uređen prostor za ribolov, prostor za piknik i veliko jezero.

Crkva brvnara Sv. Nikola u Romanovcima

Crkva brvnara proglašena je Nacionalnim spomenikom BiH. Posvećena je svetom ocu Nikolaju Čudotvorcu i nalazi se na istočnim padinama Kozare. Datira iz perioda turske vladavine i po predanju stanovništva izgrađena je na mjestu nekadašnjeg jezera. Davne 1904. godine u ovoj crkvi su se vjenčali Petar i Milka Kočić, a već duži niz godina kod ove crkve priređuje se kulturna manifestacija „Idesi li, rode!“.

Izletište Balkis Romanovci

Izletište u bungalovi „Balkis“ nalazi se u mjestu Romanovci, 28 km od centra Gradiške. Izletište je izgrađeno u etno stilu, a ima ukupno 30 ležaja, u 3 bungalova i 4 apartmana. U predivnom ambijentu imate na raspolaganju prostor plato sa drvenim ležajkama, tršćanim sunčobranima, bazen sa dakužnjem i sl, a dodatne sadržaje čine sportski tereni za fudbal, odbojku, basket, stoni tenis i za najmlađe tu je dječje igralište.

ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA

Praistorijsko sojeničko naselje Donja Dolina, nacionalni spomenik,

Vrbaški grad ili Grad Marie Terezije, Gornji Podgradići,

Manastirište - Gornji Kijevec

